

- AB SE contraria vel diversa, nec INÆQUALI MODO agere. Sic ignis appositis stipulis non potest eas non comburere. (ε)
- **
Potentia Libera porro est
(1.) Libera, vel (2.)
- Deinde (2.) Potentia Libera est vel (n)
- III. Potentia utraque tum activa, tum passiva est vel
- IV. Potentia est vel (θ)
- V. Potentia est vel (1)
- (1.) NEGATIVE, cum tribuitur subjecto actus planè non capaci, ut si lapidi tribuas impotentiam videndi.
3. OPPOSITUM, quod est IMPOTENTIA, sumitur autem ea tripliciter, vel
4. CONCRETUM, quod est possibile, idque duplex est, vel
- PER ESSENTIAM, quæ scilicet ipsa libertatem in se habet qualis est sola voluntas, in quâ solâ ipsa Libertas est formaliter.
- PER PARTICIPATIONEM: quæ quidem ipsa per se libera non est, talis tamen denominatur, quatenus apta est audire voluntatem per se liberam, eique obedire ita, ut ejus operationes ita liberè fiant, ac si ipsa libera esset, eadem ratione, quâ servus prudens dicitur, quando prudentem actionem exercet, licet agat ex directione Domini. Talis verò potentia libera in homine est appetitus sensitivus, cui voluntas potest imperare, ut abstineat à cibo, quem verò canis necessariò prosequitur.
- ORDINATA, quâ agens Liberum potest agere secundum ordinem communi lege aut speciali mandatò, aut aliò quocunque præscripto institutum v. gr. Cum princeps furem convictum suspendiò afficit. Et quando DEUS facit, ut ex vite nascatur vinum.
- ABSOLUTA, quâ agens Liberum potest agere contra vel præter ordinem lege aut speciali mandatò aut aliò præscriptò institutum. v. gr. Quando princeps furi pœnam suspendendi mutat in pecuniariam. Item quando Christus aquam convertit in vinum.
- ACTIVA, quâ aliquid aptum est plura & valdè diversa producere, sed ita, ut actio & res producta per eam planè indeterminata relinquatur. b. e. ut non ab illâ, sed aliunde ad certam speciem determinetur. v. gr. Potentia solis, quatenus ea cum homine concurrat ad generationem hominis, cum cane ad generationem canis &c. Quod autem res producta sit hujus speciei & non alterius, non oritur à sole, sed à causis particularibus generalem ac indifferentem solis influxum ad suam speciem determinantibus, sic à cane fit, ut generetur canis, ab homine, ut generetur homo. Talis quoque potentia activa Universalis est potentia DEI, quâ concurrat cum frigore ad frigefactionem, cum calore ad calefactionem.
- PASSIVA, quæ plures & diversissimos actus indifferenter recipit. Sicuti materia prima, quæ in essentiâ sua considerata apta nata est omnes formas recipere.
- ACTIVA, quâ aliquid aptum est ita producere aliud, ut actio & res producta per eam ad certam speciem determinetur. Qualis potentia est vis πλαστικη in semine caninò.
- PASSIVA, quæ est determinata ad actum certæ speciei, & ita respicit unam formam, ut non æquè respiciat aliam. Sic materia, quatenus per certas dispositiones determinata est, ut magis hanc quam illam formam respiciat, est potentia passiva particularis.
- PROXIMA, quæ immediatè potest in actum deduci, qualis est in chylò, ut ex eò fiat sanguis.
- REMOta, quæ non nisi interveniente uno aut pluribus aliis actibus potest in actum deduci, sic in cibò est potentia remota, ut ex eò fiat sanguis.
- NATURALIS, quæ viribus citra specialem DEI operationem ad actum deduci potest, ut quando è nucleo naturaliter fit arbor; ex vite vinum.
- OBEDIENTIALIS, quæ non potest traduci in actum viribus nature, sed per potentiam divinam aut supernaturalem specialiter agentem. Qualis erat in uxore Lothi ad hoc, ut ex eâ fieret statua salis. In aqua, ut fieret vinum.
- PRIVATIVE, cum tribuitur subjecto per naturam suam capaci, idque (1) eò tempore quò est capax, quomodo impotentia generandi in Eunuchò est, qui modus est propriissimus; (2) eò tempore, quò nondum est capax. Sicuti infanti impotentiam generandi aut discendi si tribuas.
- POSITIVE, pro ipsâ potentiâ, sed imperfectâ; nam qui imperfectè aliquid potest, is sæpè dicitur non posse. Sic seni tribuitur impotentia videndi, quatenus hebetudine oculorum laborat. Quâ in significatione Aristot. l. cat. c. 8. impotentiam secundam speciem qualitatis constituit.
1. Ut opponitur impossibili tantùm, & sic necessarium & contingens sub se complectitur & sic omne, quod non implicat contradictionem, possibile dicitur, sive sit necessarium, sive contingens.
2. Prout non tantùm opponitur impossibili, sed etiam necessario, & sic possibile idem est ac contingens, scilicet quod potest esse & non esse. Hòc modo non possibile est DEUM esse, quia necessarium est, (κ)

ANNO-